

Haarlem

Gemeente Haarlem

Maarten Divendal

Wethouder Onderwijs, Jeugd, Sport,

Beheer en onderhoud openbare ruimte en Milieu

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de Commissie Beheer

Datum 18 augustus 2009
Ons kenmerk WZ/OGV/2009/155308
Contactpersoon D. Vonk
Doorkiesnummer 023 511 3381
Email dhvonk@haarlem.nl
Onderwerp Overlast door broedende meeuwen in Haarlem.

Geachte leden van de Commissie Beheer,

Met deze notitie wil ik u informeren over de overlast door broedende meeuwen in Haarlem.

Ik ga achtereenvolgens in op de geschiedenis, mogelijke oplossingen en de rol van de gemeente.

Probleemschets

Al meer dan twintig jaar hebben bewoners van Haarlem overlast van broedende meeuwen in de woonomgeving. Ieder jaar, vooral in juli en augustus, ontvangt de gemeente talrijke klachten hierover.

Voorgeschiedenis

- In de zestiger jaren van de vorige eeuw hebben recreanten in de duinen de broedkolonies verstoord. Dat was dus al vóór de vos in de duinen kwam.
- Sindsdien nestelen meeuwen op daken van bedrijven en in woonwijken.
- Aanvankelijk op het gebouw van de HTS aan de Verspronkweg en op platte bedrijfsdaken in de Waarderpolder.
- Vóór de Flora- en faunawet in werking trad zijn de meeuwenkolonies van de genoemde plekken verjaagd.
- Sindsdien nestelen de vogels vooral in de Kleverparkbuurt en in de Indische buurt Zuid, ook in andere plekken in Haarlem komen ze voor.
- Het aantal broedende vogels neemt langzaam toe.
- Het aantal broedgebieden wordt geleidelijk groter. De omgeving van de Zijlweg en de Waarderpolder hebben nu ook broedgevallen.
- De zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw nestelen op de daken in de stad, de kokmeeuw nestelt niet in de stad.

Vormen van overlast

De overlast van de broedende meeuwen bestaat uit geluidsoverlast in de slaaperperiode van bewoners, overlast van uitwerpselen, het open pikken van vuilniszakken in de binnenstad en soms agressief gedrag tegen wijkbewoners uit bescherming voor het jong. Wanneer nestelende meeuwen herhaaldelijk worden

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden.

Stadhuis Grote Markt 2 Haarlem – Telefoon 023 5113000 – Fax 023 5113440

verstoord door mensen of door hun huisdieren, dan worden de meeuwen agressief tegen buurtbewoners.

Onmogelijke oplossing

De gemeente krijgt vaak de vraag om de overlast te verhelpen. Het verjagen van de meeuwen uit de stad is de gewenste oplossing. Echter, deze dieren zijn in de broedtijd wettelijk beschermd op basis van Europese regelgeving, overgenomen in de Nederlandse flora- en faunawet. Alle vogelnesten zijn strikt beschermd en mogen niet worden vernield. Hiervoor is geen ontheffing te krijgen. Vogels mogen ook niet van hun vaste verblijfsplaatsen (kolonie) worden verjaagd. Daarvoor is wel ontheffing mogelijk, maar alleen onder niet-realistische voorwaarden: Men moet de dieren een alternatieve plek voor de kolonie aanbieden. Zo'n plek is binnen de gemeente Haarlem niet te vinden.

Het enige alternatief

Omdat de nesten niet mogen worden verstoord is de enige mogelijkheid het nestelen tegen te gaan. Men moet vóór 1 mei preventieve maatregelen nemen om broedgevallen te voorkomen. De eigenaar van een pand is verantwoordelijk voor het bestrijden van overlast, ook in het geval van (ongewenste) bewoners op het dak. Hij zal dan ook de kosten moeten betalen, 300 – 500 euro per woning. Preventieve maatregelen hebben alleen zin als de hele straat of liever de hele buurt meedoet. Anders kiezen de meeuwen een andere broedplek in dezelfde straat en dan blijft de overlast bestaan.

Voor het nemen van preventieve maatregelen kan men een specialistisch bedrijf in de arm nemen. De afwerende middelen hebben het meeste effect wanneer een aantal bewoners /eigenaren deze *gezamenlijk* laat aanbrengen.

Bijkomende overlast

Meeuwen zijn opportunisten bij het verzamelen van voedsel. Wanneer dichtbij voedsel beschikbaar is zullen ze dat gebruiken. Eten van de straat en het open pikken van vuilniszakken is het gevolg. De keuze van de nestplek is niet afhankelijk van beschikbaar voedsel. Maar eten-dicht-bij-het-nest bevordert de groei van de kolonie.

Het is dan ook zeer ongewenst dat meeuwen worden gevoederd, ook niet in de winter!

Wat geen succes heeft

- Sommige mensen overwegen een valkenier in te huren om de vogels te laten verjagen. Valkeniers willen vaak niet tussen de bebouwing met hun kostbare getrainde dieren werken, omdat het een onnatuurlijke omgeving is voor roofvogels. Meestal moeten zij een langere periode dagelijks met hun roofvogel verschijnen, wat hun optreden erg duur maakt.
- Wat betreft de geluidsoverlast in de slaaperioden: men kan overwegen 's nachts oordopjes te dragen. Er zijn bijvoorbeeld typen oordopjes te koop, die ook gebruikt worden bij snurkende partners. Velen vinden het dragen van deze doordopjes niet prettig.
- Het verstoren van meeuwen met jongen verjaagt de familie alleen naar een plek even verderop. De ouder-vogels worden agressief en zullen willekeurige mensen in de straat of in een aangrenzende tuin gaan aanvallen.

Haarlem

3

Wat kan de gemeente doen?

- De gemeente kan weinig directe hulp bieden om de overlast van meeuwen aan te pakken. Binnen de bestaande wettelijke bescherming kan alleen voorlichting worden gegeven over het voorkómen van meeuwennesten. De bewoners moeten uiterlijk in april preventieve maatregelen [laten] nemen, bij voorkeur samen met de burens / buurtgenoten.
- In januari herhalen van de voorlichting over voorkomen van meeuwennesten. Dit zullen we intensiveren.
- De gemeente en de gemeenteraadsleden kunnen lobbyen in den Haag bij de hogere overheden. Het beschermingsbeleid moet worden aangepast: meeuwenkolonies in de stad zijn niet aanvaardbaar. Gezamenlijk met andere gemeenten en met de VNG kan een verzoek worden gedaan aan het ministerie LNV, om het beleid aan te passen. Wij zullen dit doen en ons hierbij ook tot het ministerie van VROM wenden, omdat het tevens gaat over "wonen" en niet alleen over LNV-aangelegenheden.
- Goede organisatie van de afvalinzameling: gesloten containers ontnemen meeuwen hun voedsel. De gemeente zal nagaan of de meeuwen een ander type vuilniszak met rust laat. Dit zal de vervuiling in de binnenstad beperken. De toekomstige ondergrondse inzameling zal van positieve invloed zijn.
- Actieve voorlichting over het voorkomen van eetbaar zwerfafval.
- In de gemeentelijke website doorverwijzen naar andere websites met informatie over meeuwenoverlast.

Conclusie

De gemeente kan weinig ondernemen om de overlast door broedende meeuwen daadwerkelijk aan te pakken. Andere gemeenten met vergelijkbare problematiek laten hetzelfde beeld zien.

Wat de gemeente kan doen en ook zal is (nog) actiever het middel communicatie in te zetten zodat burgers beter worden geïnformeerd over wat zij zelf aan het probleem kunnen doen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Maarten Divendal